

Національний технічний університет України
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Кафедра міжнародної
економіки

МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ. КУРСОВА РОБОТА. ПО 7

Робоча програма освітнього компоненту (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Міжнародна економіка</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>денна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>5 курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>1 кредит (30 годин)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік</i>
Розклад занять	<i>http://roz.kpi.ua/Schedules/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: кандидат економічних наук, доцент Корогодова Олена Олександрівна, korohodova.olena@lll.kpi.ua Практичні: кандидат економічних наук, доцент Корогодова Олена Олександрівна, korohodova.olena@lll.kpi.ua</i>
Розміщення курсу	<i>Google Workspace for Education Fundamentals https://campus.kpi.ua/</i>

Програма освітнього компоненту

1. Опис освітнього компоненту, його мета, предмет вивчення та результати навчання

Міжнародна торгівля є провідною формою зовнішньоекономічної діяльності, основою для розвитку міжнародного бізнесу. Основні проблеми, які відображені в рамках освітнього компоненту **ПО 7 Міжнародна торгівля. Курсова робота** концентруються навколо теорій міжнародної торгівлі, що мають тривалу історію; дослідження сучасного стану міжнародної торгівлі, закономірностей і тенденцій зовнішньоторговельної та міжнародної торговельної політики, організації зовнішньоторговельних операцій, торгівлі послугами, електронної комерції, питань інтелектуальної власності, менеджменту торгових підприємств.

Предметом освітнього компонента **ПО 7 Міжнародна торгівля. Курсова робота** є вивчення сукупності економічних відносин в сфері міжнародного обміну товарами і послугами та закріплення практичних навичок у вигляді створення умовної угоди з міжнародної торгівлі з описом всіх необхідних документів.

Метою освітнього компонента **ПО 7 Міжнародна торгівля. Курсова робота** є формування у студентів розуміння закономірностей, логіки і механізмів здійснення міжнародної торгівлі, отримання знань і практичних навичок щодо застосування різних форм організації і методів міжнародного обміну товарами і послугами, укладення міжнародних комерційних контрактів, страхування торгових угод, а також пошук інноваційних та перспективних підходів до організації міжнародної торгової діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни. Після засвоєння навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

ЗНАННЯ економічних закономірностей формування напрямів та форм міжнародної торгівлі; а також потреб господарських суб'єктів України у стосунках з іншими суб'єктами країн світу.

Крім того, знати **особливості**:

- теорії міжнародної торгівлі, загальні економічні закономірності формування напрямів та форм міжнародної торгівлі;
- організації і регулювання міжнародної торгівлі, практики наднаціонального регулювання міжнародних торговельних відносин;
- розвитку різноманітних форм і методів міжнародної торгівлі;
- застосування сучасних інформаційних технологій при здійсненні міжнародних торгових операцій, у тому числі - організації документообігу, проведенні оплати та інших господарських і комерційних операцій;
- використання методів та прийомів дослідження економічних та соціальних процесів, адекватних встановленим потребам дослідження;
- формування професійних задач в сфері економіки та розв'язання їх, обираючи належні напрями і відповідні методи, беручи до уваги наявні ресурси;
- розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем;
- ідентифікації та попередження ризиків при здійсненні міжнародних торгових операцій;
- впливу міжнародної торгівлі на розвиток національних економік країн світу, інтереси та потреби господарських суб'єктів України у стосунках з іншими суб'єктами країн світу, фактори інтеграційних економічних світових процесів;
- питання міжнародної сертифікації товарів та послуг;
- питання документообігу фізичного та електронного при реалізації міжнародних торговельних угод;

→ перебігу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання.

УМІННЯ. Аналізувати стан та тенденції розвитку міжнародних ринків товарів, послуг, інвестицій, робочої сили, а також мотивацію та напрями сучасних інтеграційних процесів на світових галузевих ринках; Ідентифікувати ризики у міжнародних торгових операціях, аналізувати та управляти ними; доречно використовувати сучасні види міжнародної торгівлі; організовувати функціональне забезпечення зовнішньоторговельної угоди: платіжні відносини, транспортне обслуговування, митні формальності, отримання необхідних ліцензій, сертифікатів, а також:

- володіти основними категоріями та поняттями;
- застосовувати найбільш ефективні методи міжнародної торгівлі;
- обирати організовані товарні ринки (біржі, аукціони, виставки, ярмарки, тендери) при проведенні міжнародної торгівлі);
- аналізувати стан та тенденції розвитку міжнародних ринків товарів, послуг, інвестицій, робочої сили, а також мотивацію та напрями сучасних інтеграційних процесів на світових галузевих ринках;
- доречно використовувати міжнародні торгові терміни ІНКОТЕРМС;
- організовувати функціональне забезпечення зовнішньоторговельної угоди: платіжні відносини, транспортне обслуговування, митні формальності, отримання необхідних ліцензій, сертифікатів;
- формулювати, аналізувати і синтезувати рішення науково-практичних проблем;
- розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень;
- оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та вміння управляти персоналом і працювати в команді;
- обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень;
- збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань;
- приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень;
- застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами;

- визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів;
- обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики;
- оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

Метою освітнього компонента ПО 7 Міжнародна торгівля. Курсова робота є формування у студентів компетентностей:

→ загальних:

ЗК 3 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 5 Здатність працювати в команді.

ЗК 7 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

→ фахових:

СК 5 Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК 6 Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК 9 Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері.

СК 10 Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

→ а також програмних результатів навчання:

ПРН 5 Дотримуватися принципів академічної доброчесності.

ПРН 7 Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПРН 8 Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН 9 Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН 10 Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

ПРН 11 Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

ПРН 12 Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

ПРН 13 Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітній компонент **ПО 7 Міжнародна торгівля. Курсова робота** інтегрує знання з інших освітніх компонентів.

Пререквізити. Освітній компонент **ПО 7 Міжнародна торгівля. Курсова робота вивчається після** освітнього компонента ПО 6 Міжнародна торгівля.

Постреквізити. Освітній компонент **ПО 7 Міжнародна торгівля. Курсова робота** слугує засобом формування у студентів системного осмислення функціонування міжнародної торгівлі, що сприятиме більш зваженому та обґрунтованому виконанню аналітичної частини магістерської дисертації, тобто, опануванню освітніх компонентів ПО 10 Практика та ПО 11 Виконання магістерської дисертації.

3. Зміст освітнього компонента

Курсова робота є індивідуальним завданням з дисципліни «Міжнародна торгівля».

Робота над курсовою роботою передбачає її системне виконання, що включає:

- Вибір бази дослідження, на прикладі якої буде виконуватись курсова робота.
- Вибір та затвердження теми курсової роботи.
- Складання плану та завдання курсової роботи, його погодження та затвердження з керівником.
- Пошук і вивчення необхідної літератури (наукові та інформаційні джерела, аналітичні огляди, бази даних, статистичні бази даних).
- Формування інформаційної (практичної) бази для виконання курсової роботи.
- Проведення дослідження, виконання необхідних розрахунків, обґрунтування рекомендацій щодо вирішення поставлених завдань.
- Оформлення пояснювальної записки курсової роботи.
- Захист курсової роботи.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Міжнародна торгівля: курсова робота [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Моїсеєнко Т. Є. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,78

Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 31 с. – Назва з екрана. Доступ : <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/25054>

2. Міжнародна торгівля: конспект лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Моїсеєко Т. Є. – Електронні текстові дані (1 файл: 5,14 Мбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 279 с. – Назва з екрана. Доступ : <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/25311>
3. Міжнародна торгівля. Навчально-методичний комплекс з дисципліни [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня магістра заочної форми навчання за освітньою програмою «Управління у сфері оборонно-промислового комплексу» спеціальності 073 «Менеджмент»; за освітньою програмою «Міжнародна економіка» спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Т. Є. Моїсеєнко, О. О. Корогодова. – Електронні текстові дані (1 файл: 974 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 103 с. – Назва з екрана. Доступ <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/47881>
4. Дзюбановська, Наталія Володимирівна. Прагматизм оцінювання міжнародної торгівлі країн: методи і моделі : монографія / Н.В. Дзюбановська ; Міністерство освіти і науки України, Тернопільський національний економічний університет. – Тернопіль : ТНЕУ, 2019. – 297 с.
Замовити в Бібліотеці КПІ:
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000612045&local_base=KPI01

Додаткова література (монографії, статті, документи, електронні ресурси):

5. Моїсеєнко Т. Ресурсне забезпечення інноваційної діяльності підприємств : монографія / Т.Є. Моїсеєнко, С. В. Войтко. – К. : Вид-во Альфа Реклама, 2014. – 160 с.
6. Іщенко, Ігор Васильович. Технології сучасних міжнародних відносин : колективна монографія / Іщенко І.В., Висоцький О.Ю., Головка І.К., Грачевська Т.О. [та 7 інших] ; за загальною редакцією І.В. Іщенка ; Міністерство освіти і науки України, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Кафедра міжнародних відносин. – Дніпро : Акцент ПП, 2021. – 291 с.
Замовити в Бібліотеці КПІ:
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000638766&local_base=KPI01
7. Міжнародна торгівля : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Ю.Г. Козак, Спорек, Е. Молендовського, С.Н. Лебедева [та 8 інших] ; за ред. Ю.Г. Козака, Т. Споренка, Е. Молендовського ; Міністерство освіти і науки України, Одеський національний економічний університет, Економічний університет у Катовщах, Економічний університет у Кракові. – Київ ;Катовіце ;Краків : Центр учбової літератури, 2020. – 272 с.
Замовити в Бібліотеці КПІ:
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000614563&local_base=KPI01

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Основні етапи виконання курсової роботи

Ефективна організація самостійної роботи студента передбачає планування часу на проведення необхідних видів робіт з урахуванням їхньої послідовності та трудомісткості. Тому для своєчасного виконання курсової роботи необхідно скласти план та графік роботи.

Виконання курсової роботи здійснюється за такими етапами:

- вибір теми роботи;
- вибір бази дослідження;
- складання змісту роботи;
- огляд літератури за темою роботи: фахової (монографій та статей);
- пошук законодавчих та нормативних матеріалів, які мають відношення до тематики дослідження;
- аналіз інформації, що отримано з сайтів, що мають відношення до обраного бізнес-напрямку;
- обробка теоретичного матеріалу;
- підбір фактологічного та фактичного матеріалу;
- аналіз і обробка фактичного матеріалу;
- написання й оформлення курсової роботи;
- подання роботи на рецензування;
- захист курсової роботи.

При цьому обов'язковим є дотримання студентами орієнтовного графіку виконання курсової роботи (табл. 1)

Таблиця 1

Орієнтовний графік виконання курсової роботи

Тиждень семестру	Назва етапів роботи	Аудитор. навч. час, год.	Навч. час на СРС, год.
2	Вибір і погодження теми, усвідомлення завдання	0, 25	-
3-4	Вибір бази дослідження, підбір та вивчення літератури, збір інформації про підприємство		5,5

5	Виконання основної частини		24
6	Подання курсової роботи на перевірку	-	-
7	Захист курсової роботи	0, 25	-
Всього:		0,5	29, 5

Вибір теми роботи. Тема курсової роботи єдина для всіх студентів, які її виконуватимуть: «Процес організації міжнародної торгової угоди». Бізнес-напрямок обирається студентом відповідно до власних інтересів згідно з переліками рекомендованих джерел, представлених у даних методичних рекомендаціях та за погодженням з викладачем.

Унікальність кожної окремої роботи полягає у напрямі підприємницької діяльності, товарі, послугі, які студенти обирають самостійно, керуючись власними науковими та бізнес-інтересами. Наприклад, «Процес організації міжнародної торгової угоди між постачальником з Китаю та замовником з України. Предмет договору: бездротові зарядні пристрої для мобільних телефонів».

Обраний напрямок повинен мати практичну спрямованість. Не допускається вибір однакового предмету договору декількома студентами в межах однієї академічної групи.

При виборі теми важливо враховувати наявність попередніх напрацювань з даної тематики при написанні рефератів та інших видів робіт та індивідуальних завдань, власний професійний досвід, а також досвід виступів на наукових та практичних конференціях, форумах, семінарах. Істотну допомогу у виборі теми надають ознайомлення з аналітичними оглядами й статтями в спеціальній періодиці.

Дослідження починається з **вибору проблеми**, яка формується у стислому вигляді як тема. Для прикладних та науково-прикладних тем з навчальної дисципліни "Міжнародна торгівля" актуальними визнаються ті, що можуть забезпечити вищі значення показників ефективності діяльності компаній, організацій та галузей національної економіки

Основними **принципами**, яких мають дотримуватися студенти при написанні курсової роботи, є наступні: математизація, інформатизація, лінгвізація, інженеризація, економізація.

Вибір бази дослідження. База дослідження обирається студентом самостійно з урахуванням кола науково-практичних інтересів.

Складання плану. Планування роботи починається зі складання робочого плану курсової роботи, що являє собою своєрідну наочну схему дослідження. Такий план використовується на перших стадіях роботи, дозволяючи ескізно представити досліджувану проблему в різних варіантах, що істотно полегшує керівнику оцінку загальної композиції й рубрикації майбутньої курсової роботи.

Конкретні кроки з тематики курсової роботи починаються після визначення її мети та змісту, окреслення кола завдань, які мають бути розв'язані. План курсової роботи розкриває її зміст.

Зміст роботи має дати загальне уявлення про напрями дослідження та відобразити логічний зв'язок між її окремими складовими частинами. Він включає головні питання, які логічно пов'язані та послідовно розкривають зміст теми курсової роботи.

Структура курсової роботи має відповідати визначеним рекомендаціям. Обов'язкові складники структури курсової роботи:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- основна частина:
 - ◆ характеристика обраного бізнес напрямку;
 - ◆ характеристика потенційних країн-імпортерів;
 - ◆ процес пошуку компанії-постачальника;
 - ◆ укладання договору купівлі-продажу з обраним постачальником;
 - ◆ формування документів для відправки вантажу;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідністю).

Назва пунктів основної частини роботи можуть бути змінені за попереднім погодженням з викладачем. За необхідності можуть відобразитись такі структурні складові, як перелік умовних скорочень та додатки. У випадку, якщо вказані обов'язкові складові структури відсутні, робота може бути повернена студентові на доопрацювання.

Огляд літератури за темою роботи. Після того, як студент визначився з темою роботи та узгодив її з викладачем, рекомендовано здійснити **підбір і опрацювання спеціалізованих джерел інформації**, в яких розкривається сутність проблематики та особливості обраного напрямку дослідження. Процеси опрацювання необхідних для написання роботи інформаційних джерел, є тривалим та важливим етапом у процесі роботи над завданням. У процесі написання курсової роботи студент має підібрати відповідну наукову літературу та нормативно-інструктивні матеріали з обраної тематики, вивчити та здійснити їх аналіз. При цьому можуть використовуватись бібліографічні каталоги, довідники, реферативні журнали, автоматизовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, на основі яких в кінці роботи формується список використаної літератури, а в тексті роботи подаються відповідні посилання.

Базова та додаткова література з курсу, а також корисні інформаційні джерела наводяться в рекомендаціях з виконання курсової роботи, що наведено у рекомендованому переліку літератури у зазначеному силабусі.. При вивченні літератури за обраною темою використовується не вся викладена в ній інформація, а тільки та, яка має безпосереднє відношення до теми роботи і є найбільш цінною й корисною.

Завдання побудоване таким чином, що студенту необхідно орієнтуватись на найбільш нову та якісну інформацію в обраній галузі дослідження. Варто приділити увагу **сучасним науковим та бізнес-публікаціям з проблемного питання, фаховим інтернет та друкованим виданням, офіційним веб-сторінкам експертів галузі**. Підбір якісної інформації є самостійним творчим пошуком студента, який ілюструє рівень його

теоретичної підготовки, ступінь володіння навичкам опрацювання інформації за напрямом дослідження (як вітчизняної так і закордонної), вмінням виокремлювати, класифікувати, аналізувати отриману інформацію та розробляти власні висновки та рекомендації. Тому універсальної та ефективною для кожного студента методики роботи з джерелами інформації, як правило, не надається

Аналіз і обробка фактичного матеріалу. Для аналізу фактичних статистичних даних студент може використовувати всі відомі йому методи та прийоми обробки інформаційних матеріалів, які є доречними для зазначеного типу дослідження.

Написання і оформлення курсової роботи. У процесі написання курсової роботи студент може надавати окремі її частини на перевірку викладачеві для отримання необхідних консультацій та роз'яснень. Правила оформлення докладно роз'яснені у навчальному посібнику:

- Міжнародна торгівля: курсова робота [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. Т. Є. Моїсеєнко. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,78 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 32 с. – Назва з екрана. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/25054>

Подання роботи на рецензування. Після завершення написання курсової роботи, вона підписується виконавцем-студентом із зазначенням позначки про відсутність плагіату в роботі, та подається у встановлений термін на кафедру міжнародної економіки для її реєстрації та подальшої передачі відповідальному викладачу-керівнику роботи. Керівник роботи здійснює рецензування та оцінювання якості виконання роботи, робить висновок щодо допуску її до захисту.

Захист курсової роботи. День і час захисту курсової роботи визначає викладач-керівник згідно з графіком навчального процесу. Для розкриття змісту курсової роботи студенту надається 5-7 хвилин. Для захисту роботи студент складає тези виступу, оформлює ілюстративний матеріал, готується до відповідей на запитання.

У виступі студент має представити мету, завдання, описати проблемну ситуацію, навести результати проведеного дослідження, надати обґрунтовані висновки та пропозиції щодо вирішення проблеми. Захист курсової роботи оцінюється за критеріями, передбаченими силабусом. По закінченні заслуховування студента виставляється оцінка, яка формується як сума балів за виконання та захист курсової роботи.

Склад, обсяг та структура курсової роботи докладно розписано у навчально-методичному посібнику: Міжнародна торгівля: курсова робота [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. Т. Є. Моїсеєнко. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,78 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 32 с. – Назва з екрана. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/25054>

6. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методика вивчення освітнього компонента **ПО 7 Міжнародна торгівля. Курсова робота** ґрунтується на поєднанні послідовності вивчення лекційного матеріалу, опрацювання матеріалу програми ПО 6 Міжнародна торгівля на практичних заняттях, виконання індивідуального завдання у вигляді курсової роботи, а також самостійної роботи студентів з використанням основного і додаткового матеріалу з інформаційних джерел.

Самостійна робота студентів в ході навчання освітнього компонента **ПО 7 Міжнародна торгівля. Курсова робота** проводиться за такими формами:

– опрацювання лекційного матеріалу та поглиблення розглянутих проблем на практичних заняттях;

-написання курсової роботи.

Вказівки про написання та порядок захисту курсової роботи

Наукові керівники зобов'язані впродовж періоду підготовки курсової роботи здійснювати наступне:

- консультувати студентів стосовно вибору тематики курсової роботи;
- пропонувати назви тем окремих розділів;
- рекомендувати літературу з обраної теми;
- надавати поради стосовно підготовки окремих, складних частин курсової роботи;
- контролювати проходження етапів підготовки курсової роботи;
- надавати поради відносно підвищення рівня змістовності курсової роботи;
- контролювати рівень якості оформлення тексту курсової роботи;
- надавати якісну характеристику курсової роботи напередодні захисту.

Можливість консультування з викладачем доступна за допомогою електронного листування (електронна пошта, месенджери). Спілкування з викладачем проводиться під час лекційних та практичних занять з навчальної дисципліни ПО 6 Міжнародна торгівля, через електронний кампус, електронну пошту, сервіс хмарних технологій Google Drive у середовищі Google Workspace for Education Fundamentals, а також через Telegram.

Захист курсової роботи має відбуватися у визначений викладачем час. Орієнтовні витрати часу на процедуру захисту: 5 – 7 хвилин (3 – 5 хвилин доповідь, інше – відповіді на питання комісії).

Доповідь має бути стислою і складатися з наступних складових: актуальність обраної теми; структура роботи (назви розділів); основні висновки по роботі.

Члени комісії, що присутні на захисті, мають право також ставити запитання студенту. Обговорення підсумків захисту проводиться комісією на закритому засіданні. Рішення

комісії оголошується Головою комісії після закінчення цього засідання. Результати зазначаються на титульному листі та виставляються у відомість та в залікову книжку.

Оцінка успішності студентів з освітнього компоненту **ПО 7 Міжнародна торгівля. Курсова робота** формується згідно рейтингової системи за 100-бальною шкалою.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання. Студент може підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати контрольних заходів, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного. Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>

Академічна доброчесність. Будь-які прояви академічної недоброчесності не толеруються. Наслідки таких проявів визначаються рішенням засідання кафедри та регламентуються відповідно до «Тимчасового положення про систему запобігання академічному плагиату в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше за посиланням: https://osvita.kpi.ua/files/downloads/Pologen_pro_plagiat.pdf

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

Інклюзивне навчання. Засвоєння знань та умінь в ході вивчення дисципліни може бути доступним для більшості осіб з особливими освітніми потребами та здійснюється відповідно до Положення про організацію інклюзивного навчання у КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/inclusive-education-regulation>

Навчання іноземною мовою. У ході виконання курсової роботи студентам може бути рекомендовано звернутися до англomовних джерел.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Критерії оцінювання курсової роботи. Підсумкова оцінка курсової роботи повинна враховувати наступні показники її якості:

Зміст курсової роботи.

- актуальність обраної теми та спрямованість на розробку практичних рекомендацій;
- ступінь досягнення студентом поставленої мети та вирішення завдань курсової роботи;
- адекватність використання методологічного та діагностичного апарату в процесі проведення економічного дослідження;
- багатоваріантний підхід до вирішення поставлених завдань;

- рівень обґрунтованості запропонованих заходів і рішень;
- логічність побудови, розвиненість мови та якість оформлення курсової роботи.

Захист курсової роботи. Остаточна оцінка за курсову роботу виставляється за результатами захисту та відображається в рецензії. Під час захисту студент повинен показати правильність розуміння теоретичних основ і тенденцій розвитку сучасних проблем міжнародної економіки в області транснаціоналізації економічних відносин, аргументувати власну точку зору, тощо.

Основні вимоги:

- уміння стисло, чітко та логічно викласти основний зміст і висновки по роботі;
- здатність аргументовано захищати свої пропозиції та погляди;
- високий рівень економічної та загальної підготовки студента.

Опис рейтингової системи оцінки результатів навчання студентів

Рейтингова оцінка з курсової роботи має **дві складові**.

Перша (стартова) характеризує діяльність студента з виконання письмової частини курсової роботи та її результат – якість текстового, табличного, схематичного, графічного матеріалу.

Друга складова характеризує якість захисту студентом курсової роботи.

Розмір шкали стартової складової дорівнює 60 балів, а складової захисту – 40 балів.

Стартова складова:

- своєчасність виконання графіка роботи – 5-3 бали;
- наявність всіх структурних елементів, логічна будова роботи – 10-5 балів;
- актуальність, унікальність та обґрунтування проміжних висновків, розрахунків та рекомендацій – 15-10 балів;
- правильність застосування методів дослідження – 5-3 бали;
- якість оформлення, виконання вимог нормативних документів – 10-5 балів;
- якість схематичного, табличного, графічного матеріалу – 10-5 бали;
- відповідність переліку джерел методичним рекомендаціям – 5- 3 бали.

Складова захисту курсової роботи:

- якість доповіді, ступінь володіння матеріалом – 10-5 балів;
- наочність представлення результатів роботи – 10-5 балів;
- якість відповідей на запитання – 5-3 бали;
- ступінь обґрунтування прийнятих рішень – 10-5 балів;
- вміння захищати свою думку – 5-3 бали.

Рис. 1 Схема функціонування РСО курсового проєкту (курсової роботи) та практики (РСО-2)

*) ПОЛОЖЕННЯ про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського, додаток Б, детальніше http://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pol_systema_ociniuvannia.pdf

Сума балів двох складових переводиться до залікової оцінки згідно з таблицею 2.

Табл. 2

Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше ніж 60	Незадовільно
Невиконання умов допуску до семестрового	Не допущений

контролю	
Порушення принципів академічної доброчесності або морально-етичних норм поведінки	Усунений

*) Джерело: Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше - https://kpi.ua/document_control

Оцінка «відмінно» виставляється за курсову роботу, що містить елементи наукової новизни, а її результати мають практичне значення. Також важливою вимогою є лаконічна і вільно проголошена доповідь та правильні відповіді на запитання членів комісії.

При неповному виконанні наведених вище вимог виставляється оцінка **«добре»**, з урахуванням міри невиконання них оцінюється на «дуже добре» чи «добре». Також можливе зниження оцінки за умов неповного розкриття теми чи у випадку неповного виконання поставлених завдань. Може бути знижена оцінка за невірні та некоректні відповіді на запитання.

Оцінка **«задовільно»** виставляється при значній кількості упущень та недоліків змістовного характеру, при нечіткому формулюванні викладених положень. Відсутність математичного апарату також призводить до зниження оцінки. Залежно від міри недоліків ранжуються оцінки «задовільно» та «достатньо».

Оцінка **«незадовільно»** виставляється курсовій роботі зі значними недоліками як по суті, так і за оформленням.

Курсова робота до захисту не допускається у таких випадках: значна невідповідність вимогам; встановлення факту плагіату.

Здійснюючи семестровий контроль з освітнього компоненту **ПО 7 Міжнародна торгівля. Курсова робота, викладач повинен** у разі письмової форми контролю оголошувати оцінки та проставляти їх до відомості та в залікову книжку здобувача не пізніше наступного дня після контрольного заходу.

Здійснюючи семестровий контроль, **викладач має право:**

- 1) не дозволити сторонній особі (яка не має дозволу ректора, проректора, директора інституту/декана факультету або завідувача кафедри) бути присутньою на контрольному заході;
- 2) ставити додаткові запитання у межах силабусу - робочої програми освітнього компоненту **ПО 7 Міжнародна торгівля. Курсова робота** для більш об'єктивної оцінки рівня підготовки студента;
- 3) усунути студента від захисту курсової роботи, якщо було виявлено факт порушення принципів академічної доброчесності або морально-етичних норм поведінки.

У разі усунення студента з заходу семестрового контролю, викладач у відомості робить запис «усунений», і подає службову на ім'я декана з викладенням причин усунення. Відмова студента виконувати завдання семестрового контролю оцінюється як незадовільна відповідь.

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Застосовуються стратегії активного і колективного навчання, які визначаються наступними методами та технологіями:

1) методи проблемного навчання (проблемний виклад, частково-пошуковий (евристична бесіда) і дослідницький метод);

2) особистісно-орієнтовані (розвивальні) технології, засновані на активних формах і методах навчання («мозковий штурм», «аналіз ситуацій» ділові, рольові та імітаційні ігри, дискусія, експрес-конференція, навчальні дебати, круглий стіл, кейс-технологія, проєктна технологія та ін.);

3) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації для занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять, зокрема, аналіз мережевого сервісу YouTube щодо наявності та якості навчальних відеоматеріалів фахівців)

Робочу програму освітнього компоненту (силабус):

склали:

доцент, к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки Корогодова Олена Олександрівна

доцент, к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки Моїсеєнко Тетяна Євгенівна

Ухвалено кафедрою міжнародної економіки (протокол № 12 від 14.06.2023р.)

Погоджено Методичною радою факультету (протокол № 11 від 30.06.2023р.)